PHÒNG, CHỐNG TỘI PHẠM VÀ VI PHẠM PHÁP LUẬT LIÊN QUAN ĐẾN MUA BÁN ĐỘNG VẬT HOANG DÃ TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

PHÙNG ANH TÚ
Phòng Quản lý học viên, Học viện Cảnh sát nhân dân

Nhận bài ngày 22/9/2026. Sửa chữa xong 18/10/2026. Duyệt đăng 23/10/2026.

Abstract

Illegal wildlife transportation, trade, and consumption have expanded beyond small-scale activities into organized transnational networks involving cooperation between domestic and foreign offenders. These networks facilitate the trafficking of large quantities of rare and endangered wildlife. Moreover, illegal wildlife trade is no longer confined to forests and wholesale markets but has increasingly moved into cyberspace, where offenders employ sophisticated methods to advertise, conduct transactions, and conceal unlawful activities. This development presents new challenges for detecting, preventing, and combating wildlife-related crimes and legal violations.

Keywords: *Cyberspace, illegal wildlife trade, People's Public Security forces, prevention and enforcement, wildlife crime.*

1. Đặt vấn đề

Việt Nam là một nước có vị trí thuận lợi, được xác định vừa là điểm tiêu thụ, vừa là tuyến đường trung chuyển các loài hoang dã. Nhiều loài hoang dã đang phải đối mặt với nguy cơ tuyệt chủng do nạn buôn bán và tiêu thụ bất hợp pháp với nhiều mục đích khác nhau như làm thực phẩm, thuốc chữa bệnh, đồ trang sức, thú cảnh... Thời gian gần đây, tình trạng vận chuyển, buôn bán và tiêu thu động vật hoang dã, quý hiếm trái phép không chỉ dừng lại ở quy mô nhỏ lẻ mà đã xuất hiện các đường dây, tổ chức, có sự cấu kết giữa các đối tượng trong nước và nước ngoài để thực hiện việc vận chuyển, buôn bán trái phép động vật hoang dã xuyên quốc gia với số lượng rất lớn (Nguyễn Hữu An, 2025). Bên cạnh đó, hiện nay phương thức thủ đoạn hoạt động của tội phạm về động hoang dã đang có xu hướng "ẩn" bằng cách sử dụng không gian mạng, giao dịch số... Không chỉ diễn ra tại các khu rừng hay chợ đầu mối, hoạt động mua bán động vật hoang dã trái phép đang ngày càng dịch chuyển lên không gian mạng với nhiều thủ đoạn tinh vi. Vì vậy, phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến mua bán động vật hoang dã trên không gian mạng là yêu cầu rất cần thiết.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tình hình có liên quan

Thời gian gần đây, các đối tượng lợi dụng việc trao đổi thông tin trên mạng một cách dễ dàng đã lập nhóm, xây dựng mạng cộng đồng, sử dụng các nền tảng mạng xã hội, các nền tảng số để thực hiện hành vi quảng cáo, rao bán, tìm kiếm đối tác mua bán, trao đổi các sản phẩm của động vật hoang dã như: sừng tê giác, ngà voi, cao hổ cốt, mật gấu, vẩy tê tê… Đối với hành vi săn bắt, giết, nuôi, nhốt, vận chuyển, buôn bán trái phép động vật hoang dã, các loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ: 1) Các đối tượng thường chia nhỏ, cất giấu ở nhiều nơi, khi có người liên hệ thì vận chuyển thông qua xe thồ, xe dịch vụ và xe khách; 2) Thành lập các hội nhóm kín trên mạng xã hội Facebook, Zalo... để trao đổi thông tin, mua bán động vật hoang dã. Khi có khách đặt mua hàng, các đối tượng sẽ sử dụng hình thức chuyển phát nhanh, giao hàng

Email: Anhtuphung63@gmail.com

thu tiền hộ (Ship Cod); 3) Các cơ sở được cấp phép nuôi nhốt động vật hoang dã lợi dụng việc được cơ quan chức năng cấp phép để hợp thức hóa việc mua bán, tàng trữ động vật rừng trái phép.

Các đối tượng sử dụng nhiều chiêu thức lách luật: 1) Núp bóng hội nhóm "yêu động vật": Lập các nhóm kín trên Facebook, Zalo dưới danh nghĩa "bảo tồn" hoặc "sinh vật cảnh". Nhiều hội nhóm được lập ra dưới danh nghĩa cộng đồng bảo tồn hoặc yêu sinh vật cảnh nhằm thu hút người tham gia. Tuy nhiên, đằng sau vỏ bọc ấy lại là những sàn giao dịch sôi động, buôn bán đủ loại mặt hàng từ rùa, rắn, chim đến thú rừng, mật gấu...; 2) Sử dụng từ khóa biến tấu: Viết tắt, dùng thuật ngữ chuyên môn để qua mặt bộ lọc; 3) Giao dịch kín đáo: Yêu cầu nhắn tin riêng (inbox) để thỏa thuận; 4) Quảng cáo công cụ săn bắt tận diệt: Lưới tàng hình, loa bẫy chim, vũ khí quân dụng.

Qua công tác điều tra cơ bản có thể nhận diện các đối tượng thường có hành vi vi phạm pháp luật về bảo vệ động vật hoang dã gồm: Các đối tượng có tiền án, tiền sự vi phạm pháp luật về bảo vệ động vật hoang dã; các đối tượng, đường dây, tổ chức hoạt động liên tỉnh, xuyên quốc gia tiến hành nhập khẩu trái phép động vật hoang dã và sản phẩm của động vật hoang dã từ nước ngoài về Việt Nam qua các sân bay quốc tế, cảng biển, cửa khẩu đường bộ và qua các lối mòn, lối mở giáp ranh biên giới với nhiều phương thức thủ đoạn tinh vi gây khó khăn cho công tác phát hiện, kiểm tra, xử lý: che giấu hàng hóa lẫn với hàng hóa thông thường; khai báo sai tên loại hàng; gửi hàng qua công ty chuyển phát nhanh hoặc lợi dụng hoặc thuê người lao động, đi du lịch, du học sinh tại các nước Châu Phi sau đó xách tay sản phẩm động vật hoang dã (sừng tê giác, ngà voi) về Việt Nam; các đối tượng tại các địa bàn: Hà Nội, Lạng Sơn, Quảng Ninh, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Trị, Đà Nẵng, Đắk Lắk, Gia Lai, Hồ Chí Minh, Đồng Nai, Tây Ninh, An Giang,… là địa bàn tiêu thụ, trung chuyển động vật hoang dã tập trung các đối tượng mua bán, vận chuyển trái phép động vật hoang dã; Nghệ An là địa bàn trọng điểm về nuôi nhốt hổ trái phép, tập trung các đối tượng nuôi nhốt, giết, mổ, mua bán trái phép hổ. Tập trung nghiên cứu triệt xóa: các điểm nuôi nhốt hổ tại Nghệ An; các đường dây, tổ chức mua bán, vận chuyển trái phép động vật hoang dã tại các địa bàn trọng điểm; tập trung xử lý hội nhóm mua bán trên không gian mạng; nâng cao nhận thức của người dân về bảo tồn loài nguy cấp, quý, hiếm…

2.2. Một số kết quả đạt được trong công tác phòng ngừa, đấu tranh với hành vi liên quan đến động vật hoang dã

Ngày 23/7/2020, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị số 29/CT-TTg về một số giải pháp cấp bách quản lý động vật hoang dã, trong đó nhấn mạnh tầm quan trọng trong việc "kiểm tra, xử lý các hành vi quảng cáo, mua bán trái phép mẫu vật động vật hoang dã trên các trang thông tin điện tử" (Thủ tướng Chính phủ, 2020).

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao, Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường (C05) đã báo cáo trình lãnh đạo Bộ và ban hành các Kế hoạch, điện chỉ đạo Công an địa phương liên quan đến phòng ngừa, đấu tranh với hành vi liên quan đến động vật hoang dã. Điển hình, C05 đã chủ động ban hành kế hoạch phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật liên quan, đặc biệt là Kế hoạch số 1753/KH-C05-P4 ngày 11/8/2023 về phòng chống tội phạm và vi phạm pháp luật về buôn bán động thực vật hoang dã trên mạng và xuyên biên giới (Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường, Bộ Công an, 2023). Ngày 17/10/2025, đã tham mưu Bộ ký Kế hoạch số 628/KH-BCA-BNNMT (Kế hoạch số 628) của Bộ Công an, Bộ Nông nghiệp và Môi trường (2025) phối hợp tổ chức tuyên truyền, đấu tranh, xử lý góp phần ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến bảo vệ động vật hoang dã, bảo vệ nguồn lợi thủy sản tại Việt Nam. Kế hoạch số 628 đã tạo ra sức mạnh phối hợp mạnh mẽ, vừa xử lý hành vi vi phạm bằng pháp luật, vừa chuyển hóa hành vi của người dân và được nhân dân ủng hộ. Công an nhiều địa phương đã nỗ lực, cố gắng trong tuyên truyền, rà soát, phát hiện, ngăn chặn và xử lý nhiều vụ việc liên quan đến săn, bẫy, bắt nuôi nhốt, buôn bán trái phép, các loài chim hoang dã, như Nghệ An, Cần Thơ, Đồng Tháp, Ninh Bình… Qua đó, tạo chuyển biến nhận thức của chính quyền địa phương, cơ quan chức năng, nhận thức của cộng đồng trong bảo vệ hệ sinh thái, môi trường, góp phần phục hồi sinh cảnh, nhiều địa phương đã xuất hiện các đàn chim hoang dã di cư xuất hiện trở lại với số lượng rất lớn sau nhiều năm (Hà Nội, Hưng Yên, Bắc Ninh, Hải Phòng, Đồng Tháp, Quảng Trị…). Đặc biệt, việc phối hợp với lực lượng Kiểm

lâm đã tạo ra việc kiểm soát chặt chẽ các cơ sở gây nuôi thương mại, không để xảy ra tình trạng "rửa" động vật hoang dã bất hợp pháp. Qua công tác nghiệp vụ đã thu thập được một số đối tượng thành viên các nhóm trên có biểu hiện rao bán, nuôi nhốt các loài bò sát, lưỡng cư: "Sừng hươu nai", "Hội Chăn nuôi - Bảo tồn chim cảnh - Gia cầm quý hiếm", "Clb bò sát và lưỡng cư (Amphibians and Reptiles) Viet Nam, "hội bò sát Việt Nam (Vietnamese reptile)", "Chợ Bò Sát - Reptiles Markets Vietnam Vietnam", "Rồng Nam Mỹ"... Sau khi các hoạt động kiểm tra thường xuyên theo Kế hoạch số 628, hoạt động của các hội, nhóm kín đáo hơn, quản trị viên và thành viên không đăng tải thông tin về việc bán, giá bán các loài hoang dã.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thứ trưởng Nguyễn Văn Long tại Hội nghị giao ban với Công an các đơn vị, địa phương khu vực phía Bắc về công tác phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật trên không gian mạng (ngày 25/8/2026); căn cứ tình hình thực tiễn, ngày 28/8/2026, C05 ban hành kế hoạch phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm và vi phạm pháp luật về môi trường, tài nguyên, an toàn thực phẩm trên không gian mạng (Kế hoach số 2123/KH-C05-P1). Một trong những mục tiêu của Kế hoạch này là "Nhận diện rõ, đầy đủ, chính xác, kịp thời và chủ động phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn, đấu tranh xử lý toàn diện, triệt để các đối tượng, hành vi lợi dụng không gian mạng để thực hiện tội phạm, vi phạm pháp luật về môi trường, tài nguyên, an toàn thực phẩm; kết hợp chặt chẽ, xuyên suốt công tác phòng ngừa, đấu tranh cả trên thực tế và trên không gian mạng; chuyển đổi tư duy từ "đánh từng vụ việc, từng đối tượng" sang đánh toàn diện theo "hệ sinh thái" tội phạm; đấu tranh theo chuỗi hành vi, chuỗi lợi ích, chuỗi dòng tiền, chuỗi sự việc, chuỗi chỉ huy để triệt phá cả đường dây, tổ chức tội phạm; xử lý triệt để cả các hành vi về thuế, hóa đơn, rửa tiền và các hành vi tham nhũng, tiêu cực có liên quan; các hành vi, đối tượng hoạt động đan xen trên nhiều lĩnh vực". Phạm vi của kế hoạch "Tập trung vào các lĩnh vực có hoạt động diễn ra trên không gian mạng và các hành vi trên không gian mạng có liên quan đến công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật về môi trường, tài nguyên, an toàn thực phẩm: Giới thiệu, quảng cáo, rao bán, đăng thông tin chỉ dẫn về phương thức, hoạt động, phương tiện để để buôn bán, vận chuyển, giao nhận hàng hóa, sản phẩm động vật và sản phẩm động vật hoang dã có biểu hiện vi phạm pháp luật về môi trường, tài nguyên, an toàn thực phẩm và các vi phạm khác liên quan đến an ninh, trật tự" (Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường, Bộ Công an, 2026a).

Căn cứ Kế hoạch số 2123/KH-BCA-C05, C05 và Công an các địa phương đã chủ động rà soát, lên danh sách các hội, nhóm, tài khoản, cá nhân, trong đó đặc biệt là các hội, nhóm, tài khoản giới thiệu, quảng cáo, rao bán, đăng thông tin hướng dẫn, chỉ dẫn phương thức, cách thức để buôn bán, vận chuyển, giao nhận, trao đổi, chuyển tiền, thanh toán hàng hóa, sản phẩm động vật và sản phẩm động vật hoang dã. Song song với quá trình rà soát, C05 và Công an các địa phương tiến hành phân loại đối tượng, xác định các đối tượng thuộc danh mục được quy định để triển khai ngay công tác sưu tra, hiềm nghi, chuyên án và tổ chức phòng ngừa, đấu tranh; quá trình thực hiện đã chú ý xây dựng, sử dụng hiệu quả "vai ảo" và các biện pháp khoa học, kỹ thuật để nhận diện hành vi, dựng được toàn bộ "hệ sinh thái" hoạt động của các đối tượng và tổ chức đấu tranh, xử lý triệt để tất cả các hành vi, đối tượng; đối với các hội, nhóm, tổ chức, đường dây hoạt động phức tạp đã có biện pháp phân hóa từng đối tượng để đấu tranh, làm rõ và xử lý nghiêm, không để các đối tượng ngang nhiên thách thức lực lượng chức năng, tiếp tục vi phạm, tái phạm trên không gian mạng. Bên cạnh đó, C05 và Công an các địa phương đã chủ động phối hợp với các cơ quan, đơn vị truyền thông trong và ngoài Công an nhân dân thường xuyên tuyên truyền, định hướng dư luận xã hội, vạch trần các phương thức, thủ đoạn hoạt động của các đối tượng buôn bán động vật hoang dã trên không gian mạng, trong đó chú trọng ứng dụng tuyên truyền trên các nền tảng số, mạng xã hội để rộng rãi các tầng lớp Nhân dân nắm bắt được thông tin, chủ động nhận diện, đồng thời tham gia phát hiện, phòng ngừa, tố giác tội phạm.

Kết quả, từ tháng 10/2025 đến hết tháng 9/2026, lực lượng Công an cả nước đã phát hiện phát hiện 968 vụ việc, 783 cá nhân, 08 tổ chức có dấu hiệu vi phạm; xử phạt vi phạm hành chính đối với 397 đối tượng, tổng số tiền phạt trên 2,85 tỷ đồng; xử lý hình sự, khởi tố 27 vụ/28 bị can. Từ tháng 01 đến tháng 04/2026, lực lượng Công an đã phát hiện 444 vụ trong đó, khởi tố 31 vụ/47 bị can, xử phạt hành chính 327 vụ với tổng số tiền hơn 1,6 tỉ đồng (Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường, Bộ Công an, 2026b).

Điển hình ngày 29/5/2026, Công an tỉnh An Giang bắt quả tang 2 đối tượng: Ngô Hoàng Phi (Sinh năm 1979; nơi thường trú: tổ 3, khu phố Suối Cát Cửa Dương, đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang) và Ngô Hoàng Hậu (Sinh năm 2003, con ruột của Phi) đang lột da, mổ xẻ 1 cá thể động vật rừng tại nhà của Phi. Bước đầu xác định cá thể này là loài voọc bạc Đông Dương, thuộc nhóm IB trong danh mục các loài động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ. Tiến hành khám xét chỗ ở của Phi và Hậu phát hiện thêm 8 cá thể voọc bạc đã bị lột da, lóc thịt, chỉ còn xương và đầu được cất giấu trong tủ đông. Đồng thời, cơ quan Công an phát hiện 1 khẩu súng tự chế cùng 132 viên đạn chì (dùng để săn, giết các cá thể voọc bạc). Qua đấu tranh ban đầu, Hậu và Phi khai nhận cá thể động vật đang lột da, mổ xẻ là loài voọc bạc do Hậu trực tiếp đi vào khu vực Rừng Quốc gia Phú Quốc dùng súng bắn chết rồi đem về cho Phi bán lại cho người khác để lấy xương nấu cao. Còn 8 cá thể voọc bạc đã bị lột da, lóc thịt, chỉ còn xương và đầu để trong nhà là do Phi mua lại của nhóm đối tượng khác về để giết mổ, lấy xương bán lại cho khách hàng mua nấu cao. Qua khai thác nhanh, xác định nhóm đối tượng đã bán các cá thể voọc bạc cho Phi thuộc nhóm của Đỗ Khắc Trường (Sinh năm 1996, nơi thường trú: khu phố Xóm Mới Bãi Thơm, đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang) nên Ban chuyên án tổ chức truy xét ngay. Truy xét nhanh, kết hợp vận động, đến sáng 30/5/2026, đối tượng Đỗ Khắc Trường cùng đồng phạm là Đỗ Khắc Cường (SN 1994, nơi thường trú: khu phố Xóm Mới Bãi Thơm, đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang) và Nguyễn Tấn Bền (Sinh năm 1987, nơi thường trú: Khu phố 4 Cửa Cạn, đặc khu Phú Quốc, tỉnh An Giang) đã đến Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh An Giang đầu thú, khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội và giao nộp toàn bộ tang vật liên quan đến hành vi phạm tội gồm 1 khẩu súng bắng đạn chì, 1 con dao và các vật dụng dùng để săn bắt các cá thể voọc bạc).

Tại cơ quan điều tra, các đối tượng Trường, Cường và Bền đã khai nhận, từ ngày 14/5/2026 đến ngày 27/5/2026 đã trực tiếp đi cùng nhau vào khu vực Rừng Quốc gia Phú Quốc rồi dùng súng bắn đạn chì bắn chết 8 cá thể voọc bạc đang sống trên các cành cây rừng lớn, sau khi cá thể voọc bạc chết sẽ lột da, lốc thịt, lấy xương và chi đem bán lại cho Phi với số tiền là 16 triệu đồng (Phi mua lại với giá là 2 triệu đồng/1 cá thể voọc bạc). Căn cứ tài liệu, chứng cứ thu được, Cơ quan Cảnh sát điều tra (Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về tham nhũng, kinh tế, buôn lậu, môi trường) Công an tỉnh An Giang đã ra quyết định tạm giữ hình sự đối với 5 đối tượng Ngô Hoàng Phi, Ngô Hoàng Hậu, Đỗ Khắc Trường, Đỗ Khắc Cường và Nguyễn Tấn Bền để điều tra hành vi phạm tội "Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm" theo Điều 244 Bộ luật Hình sự. Đồng thời, tiếp tục mở rộng điều tra, xử lý nghiêm các đối tượng liên quan (Nguyễn Nhân, 2026).

2.3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả phòng ngừa, đấu tranh với hành vi liên quan đến đồng vật hoang dã

Thời gian tới, để nâng cao hiệu quả phòng ngừa, đấu tranh với tôi phạm và vi phạm pháp luật liên quan đến mua bán động vật hoang dã trên không gian mạng cần tập trung thực hiện đồng bộ một số giải pháp sau:

2.3.1. Chủ động tham mưu với Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố chỉ đạo các ngành, các lực lượng ký kết về việc không mua bán, sử dụng, tiêu thụ, trưng bày, quảng cáo mẫu vật động vật hoang dã không rõ nguồn gốc hợp pháp và xử lý nghiêm các cá nhân, cơ sở kinh doanh có các hành vi vi phạm (Nguyễn Văn Báu, 2025); tổ chức giải quyết dứt điểm các khu chợ, tụ điểm buôn bán động vật hoang dã trên địa bàn. Đẩy mạnh tuyền truyền nâng cao nhận thức của người dân về bảo vệ môi trường sinh thái và các loài động vật hoang dã, vận động người dân không thực hiện các hành vi săn, bắt, bẫy, bắn, xua đuổi chim hoang dã, di cư…

2.3.2. Các cơ quan chức năng cần đầu tư và sử dụng các công cụ quét dữ liệu tự động để phát hiện từ khóa, hình ảnh, video rao bán động vật hoang dã trái phép trên các nền tảng mạng xã hội (Facebook, TikTok, Zalo, Telegram), các sàn thương mại điện tử và diễn đàn kín. Buộc các nhà mạng, mạng xã hội và sàn thương mại điện tử (như Shopee, Lazada, TikTok Shop,...) phải ký cam kết, áp dụng bộ lọc tự động và kiểm duyệt chặt chẽ các từ khóa nhạy cảm liên quan đến động vật hoang dã (ngà voi, sừng tê giác, mật gấu, móng vuốt, động vật hoang dã sống...).

2.3.3. Xây dựng các kênh tiếp nhận tin báo ẩn danh, an toàn, bảo mật để người dân dễ dàng phản

ánh, tố giác các hội nhóm, tài khoản cá nhân có hành vi rao bán động vật hoang dã trên không gian mạng, đồng thời có cơ chế khen thưởng, bảo vệ người tố giác kịp thời. Thiết lập đường dây nóng hoặc cổng tiếp nhận thông tin điện tử để các nền tảng công nghệ dễ dàng phối hợp gỡ bỏ bài viết, khóa tài khoản vi phạm và cung cấp thông tin người dùng cho cơ quan Công an khi có yêu cầu. Tăng cường công tác kiểm soát, ngăn chặn và xử lý nghiêm các hành vi săn, bắt, bẫy, giết mổ, vận chuyển, kinh doanh, chế biến, tàng trữ trái pháp luật động vật hoang dã.

2.3.4. Tổ chức truyền thông diện rộng nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng về việc "không mua, không bán, không tiêu thụ động vật hoang dã trái phép" dưới mọi hình thức. Đẩy mạnh tuyên truyền, vận động người dân không thực hiện các hành vi săn, bắt, bẫy, bắn động vật hoang dã; yêu cầu 100% các hộ dân, chủ cơ sở kinh doanh, nhà hàng, quán ăn và các điểm thu gom nông sản cam kết không săn bắt, bẫy, mua bán, tàng trữ, kinh doanh động vật hoang dã; thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật về bảo tồn đa dạng sinh học, đặc biệt là đối với các loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ: chủ động phát hiện, đấu tranh và tố giác các hành vi vi phạm pháp luật trong quản lý, bảo vệ động vật hoang dã.

2.3.5. Tăng cường công tác nắm tình hình, kịp thời đấu tranh, xử lý các hành vi săn, bắt, bẫy, giết mổ, vận chuyển, kinh doanh, chế biến, tàng trữ trái pháp luật động vật hoang dã… Phát hiện, đấu tranh và xử lý nghiêm các đường dây, ổ nhóm tội phạm chuyên săn bắt, buôn bán, tàng trữ, vận chuyển, nuôi nhốt trái phép các loài chim, động vật hoang dã và hành vi vi phạm pháp luật có liên quan. Tuyên truyền, vận động thu hồi và kiên quyết đấu tranh, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm về vũ khí, vật liệu nổ công cụ hỗ trợ, đặc biệt là hành vi chế tạo, tàng trữ, mua bán, sử dụng trái phép các loại súng săn, súng tự chế, các thiết bị bẫy bắt mang tính sát thương cao dùng để săn bắn động vật hoang dã.

3. Kết luận

Phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật về mua bán động vật hoang dã trên không gian mạng là nhiệm vụ cấp bách, đòi hỏi sự chung tay của toàn xã hội. Để nâng cao hiệu quả công tác này trong thời gian tới, các cơ quan chức năng cần tiếp tục hoàn thiện hành lang pháp lý, bịt kín các kẽ hở của luật pháp và tăng cường năng lực số cho lực lượng thực thi pháp luật. Song song với đó, việc đẩy mạnh hợp tác quốc tế, phối hợp chặt chẽ với các doanh nghiệp công nghệ lớn nhằm kịp thời gỡ bỏ các hội nhóm, tài khoản giao dịch trái phép. Đặc biệt, công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức cộng đồng nhằm thay đổi hành vi, triệt tiêu nguồn cầu tiêu thụ động vật hoang dã phải được duy trì thường xuyên, sâu rộng. Chỉ thông qua một chiến lược đồng bộ, quyết liệt và toàn diện giữa pháp luật, công nghệ và ý thức xã hội, mới có thể ngăn chặn hiệu quả tội phạm và vi phạm pháp luật trong lĩnh vực này, góp phần bảo vệ đa dạng sinh học, cân bằng sinh thái và giữ gìn uy tín quốc gia trong thời kỳ hội nhập quốc tế.

Tài liệu tham khảo

Bộ Công an - Bộ Nông nghiệp và Môi trường (2025). *Kế hoạch số 628/KH-BCA-BNNMT ngày 17/10/2025 của Bộ Công an, Bộ Nông nghiệp và Môi trường phối hợp tổ chức tuyên truyền, đấu tranh, xử lý góp phần ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến bảo vệ động vật hoang dã, bảo vệ nguồn lợi thủy sản tại Việt Nam*.

Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường, Bộ Công an (2023). *Kế hoạch số 1753/KH-C05-P4 ngày 11/8/2023 về phòng chống tội phạm và vi phạm pháp luật về buôn bán động thực vật hoang dã trên mạng và xuyên biên giới*.

Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường, Bộ Công an (2026a). *Kế hoạch số 2123/KH-C05-P1 ngày 28/8/2026 về phòng chống tội phạm và vi phạm pháp luật về môi trường, tài nguyên, an toàn thực phẩm trên không gian mạng*.

Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường, Bộ Công an (2026b). *Báo cáo số 836/BC-C05-P4, ngày 01/10/2026 về tình hình kết quả, điều tra cơ bản lĩnh vực đa dạng sinh học của lực lượng cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường từ tháng 10/2025 đến hết tháng 9/2026.*

Nguyễn Hữu An (2025). *Phòng ngừa tội phạm môi trường theo chức năng của lực lượng Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường trên địa bàn các thành phố trực thuộc trung ương (khu vực phía Bắc)*. Luận án Tiến sĩ Tội phạm học và phòng ngừa tội phạm, Học viện Cảnh sát nhân dân.

Nguyễn Nhân (2026). *Bắt nhóm đối tượng chuyên săn bắn, mua bán voọc bạc Đông Dương ở đặc khu Phú Quốc*. Nguồn: https://congan.com.vn/an-ninh-kinh-te/bat-nhom-doi-tuong-chuyen-san-ban-mua-ban-vooc-bac-dong-duong-o-dac-khu-phu-quoc_193557.html, ngày 01/6/2026.

Nguyễn Văn Báu (2025). *Phòng ngừa tội phạm môi trường theo chức năng của lực lượng Cảnh sát phòng, chống tội phạm về môi trường Công an Thành phố Hà Nội*. Luận văn Thạc sĩ Tội phạm học và phòng ngừa tội phạm, Học viện Cảnh sát nhân dân.

Thủ tướng Chính phủ (2020). *Chỉ thị số 29/CT-TTg ngày 23/7/2020 về một số giải pháp cấp bách quản lý động vật hoang dã*.